

SVERIGES RUNINSKRIFTER

UTGIVNA AV

KUNGL. VITTERHETS HISTORIE OCH ANTIKVITETS AKADEMIEN

ANDRA BANDET

ÖSTERGÖTLANDS RUNINSKRIFTER

GRANSKADE OCH TOLKADE

AV

ERIK BRATE

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

1911
[111410]

147. Furingstads kyrka, Lösings hd.

Pl. XLVII. Fig. 2.

Litteratur: B. 862; L. 1100; W. 23; Peringskiöld, *Mon.* VII; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 543; C. F. Nordenskiöld, *Reseber.*

Peringskiöld säger »Furingsta torngafwel» vara runstenens plats, där den dock icke mera var synlig för Broocman, och P. A. Sæve fann den icke 1862. Vid kyrkans reparation 1888¹ uttogs denna runsten jämte två andra ur kyrkans murar och restes på planen utanför västra kyrkogårdsmuren. Denna runsten står nära landsvägen 5 steg söder om södra kyrkogårdsmuren.

Ämnet är rödaktig granit. Höjden är 2 m, bredden vid foten 37 cm, i toppen tangerande nedre slingan 27 cm. Slingans bredd är 7 cm.

Inskriftens tredje ord **pa[ir]** saknar nu runorna [ir], men enligt B. 862 har för **Λ R** stått **Υ m**, runan har alltså varit stupad för att få bättre rum i slingkröken.

Ordet efter **kirpu** är synnerligen svårläst. Säkert ses **ḡiitʃʃʃʃ** **siikar**; fråga är då, vilka runor de båda stavarna varit, till vilka inga bistavar med säkerhet kunna fastställas. Då de båda stavarna på mitten förenas av en fåra, kunna de möjligen tillsammans bilda **B b**, ehuru av en föga utpräglad form. Därigenom vunnes en mycket god tydning: **sbakar** 'spänger', såsom B. 785, L. 906 Ålsäter, Södm., säges **auk : kiarpi : sbankar : ufir sun**; eljest heter fsv. *spang* i pl. *spanger*. B. 862 har **stnakar**, vilken läsning min förnyade undersökning 1907 visade vara ytterligt osäker. Redan 1891 ansåg jag blott stavarna tydliga, tyckte mig på Bautils **t** möjligen se spetsen av bistaven, fann bistaven till **n** otydlig invid staven, i ändarna mera fördjupad, men antecknade ock, att en 2 cm lång vågrät skåra sammanbinder stavarnas mitt, så att en figur lik **H** uppstår, vilken jag nu anser vara den verkliga ristningen och avsedd att vara **B b**.

Det kan vidare icke med säkerhet utredas, huru slingan börjat och slutat nedtill på stenen, ej heller vad som rätteligen utgör det första **u** i **brupur**.

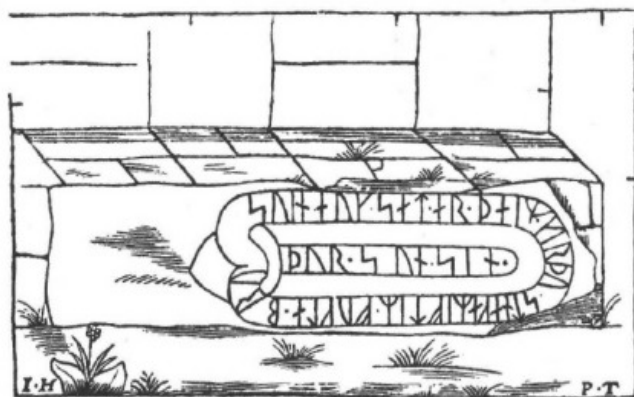
¹ Enligt uppgift av orgelnisten P. A. Isséen skall vid denna reparation en runsten hava varnats av arbetarna under ett fönster troligen å norra sidan eller i den s. k. Nykyrkan, en tillbyggnad, som gjorts 1732—34, men de förtego upptäckten för att slippa taga ut stenen.

Inskriften är sålunda följande:

suin · auk · satar · pa[im·] kirpu sbakar · iftir · fukla · brupur · sun · sin
 5 10 15 20 25 30 35 40 45

Namnet **satar** är avhandlat Ög. 32 Å, jfr ock Ög. 151. På namnet *Fughle* har Lundgren, *Personnamn*, ett citat från SD. III, 90 (1312?) Uppl.

Översättning: Sven och Sandar, de gjorde spänger efter Fugle, sin brorson.

B. 862.

2. Ög. 147. Furingstad.